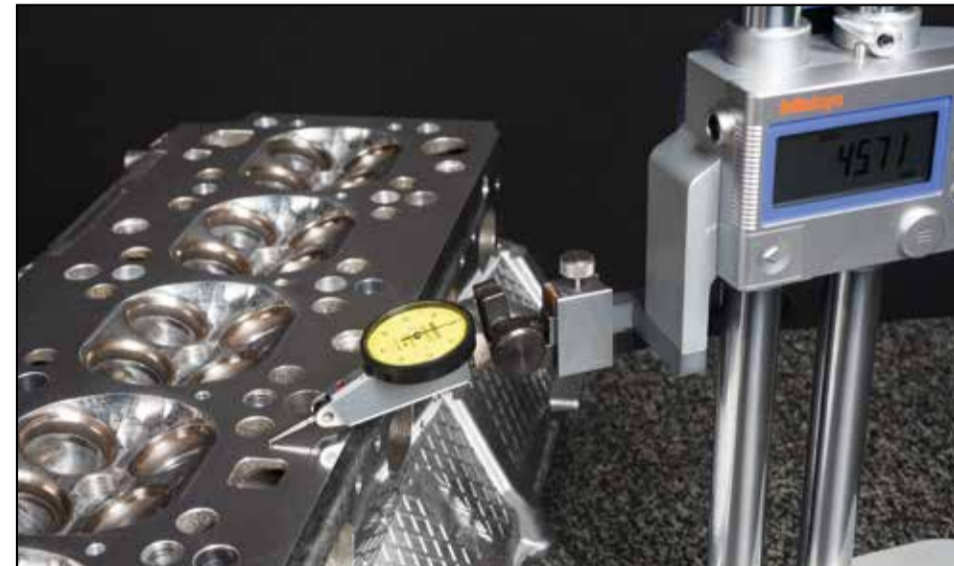

Määritelmä

Mittakello (EN ISO 9493)

"Mittakello (viputyypinen) on mittauslaite, jossa kääntyvän mittakärjen siirtymä välitetään ja vahvistetaan sopivalla mekaanisella keinolla osoittimelle, joka pyörii ympyräasteikon edessä."⁽¹⁾

Käyttötavat

Käyttö korkeusmittajalan, kiinnitystangon ja kääntyvän puristimen kanssa

Keskiöimispidikkeellä saadaan keskitettyä halkaisijaltaan suuria reikiä työstökoneessa.

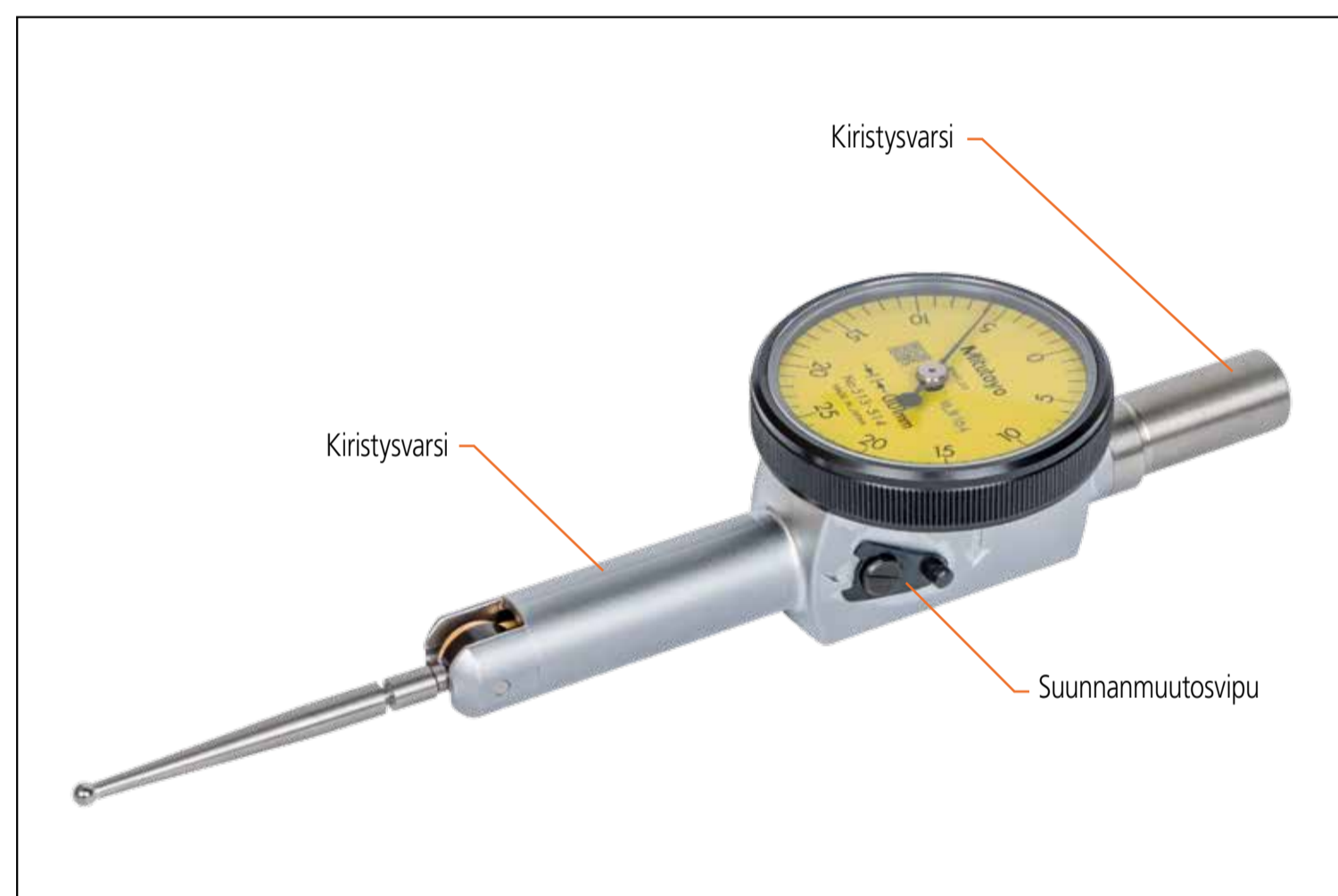
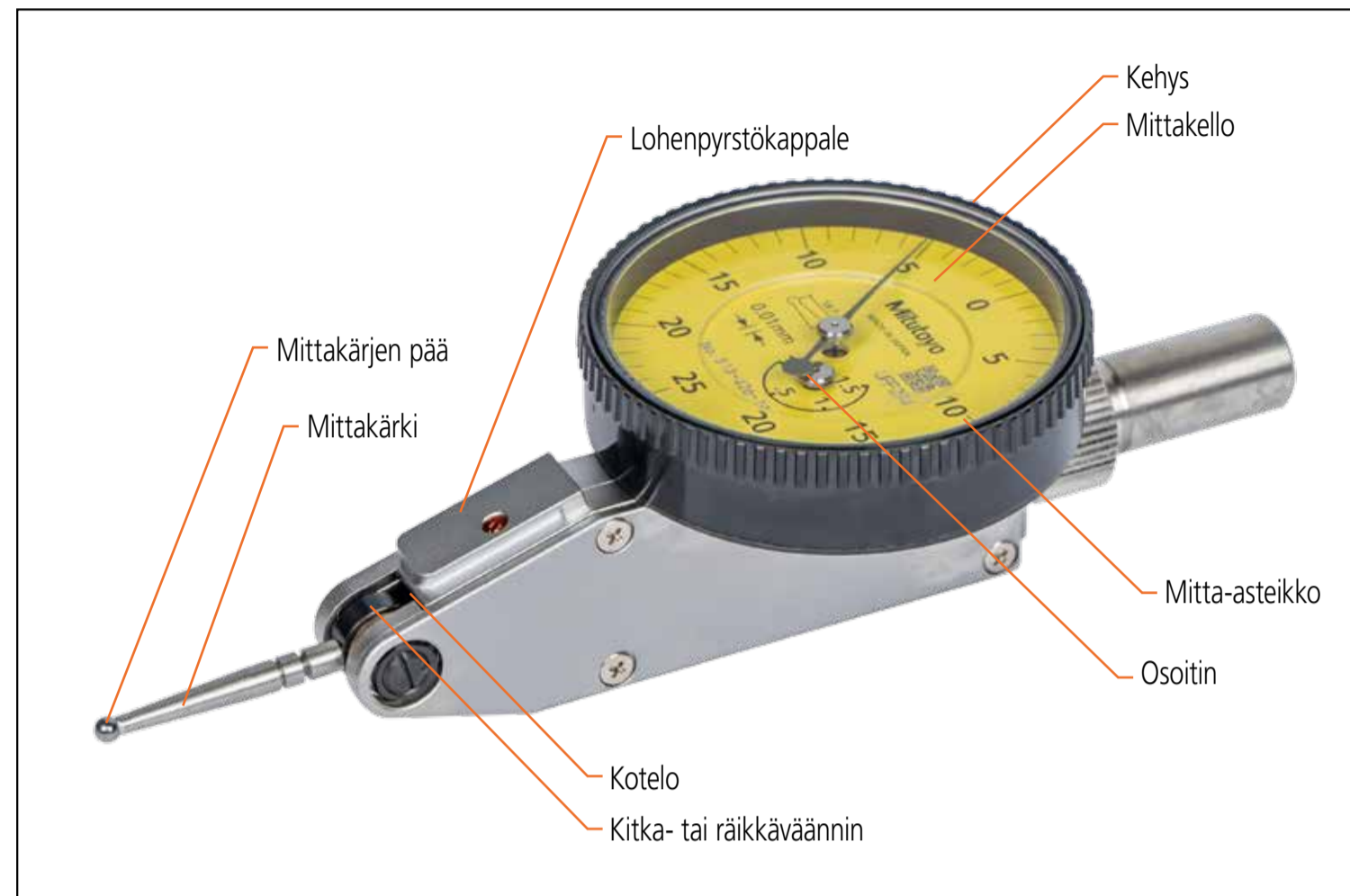

Yleispidikkeet auttavat työkappaleen oikeassa paikoituksessa.

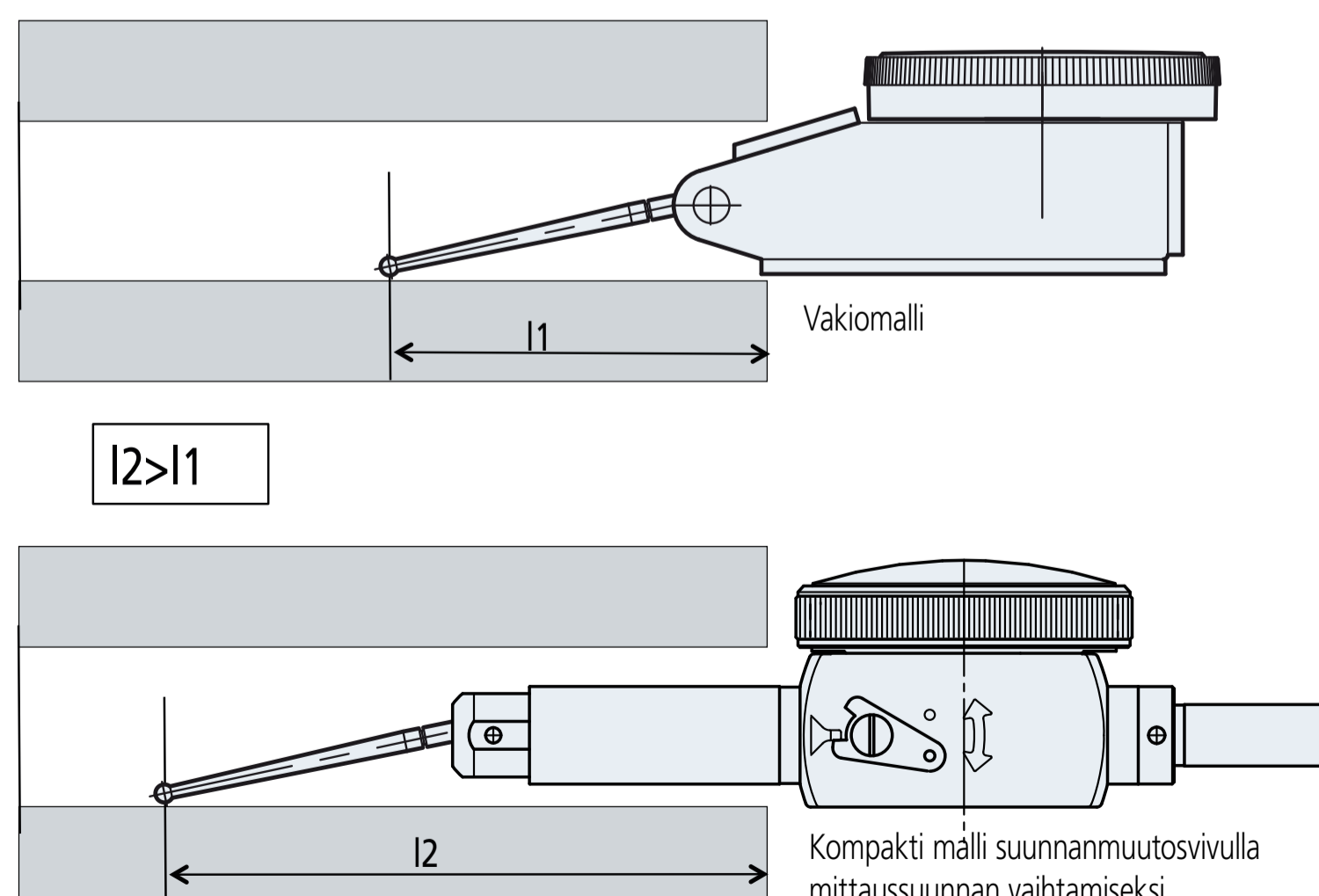
Työkappaleen keskittäminen sorvissa magneettisen jalustan kanssa.

⁽¹⁾EN ISO 9493

Kompakti vipumittakello

Kompakti tyyppi (mittaussuunta vaihdettavissa), jolle on ominaista erityisen ohut muotoilu, sopii hyvin käytettäväksi ahtaissa tiloissa.

Standardi

EN ISO 9493

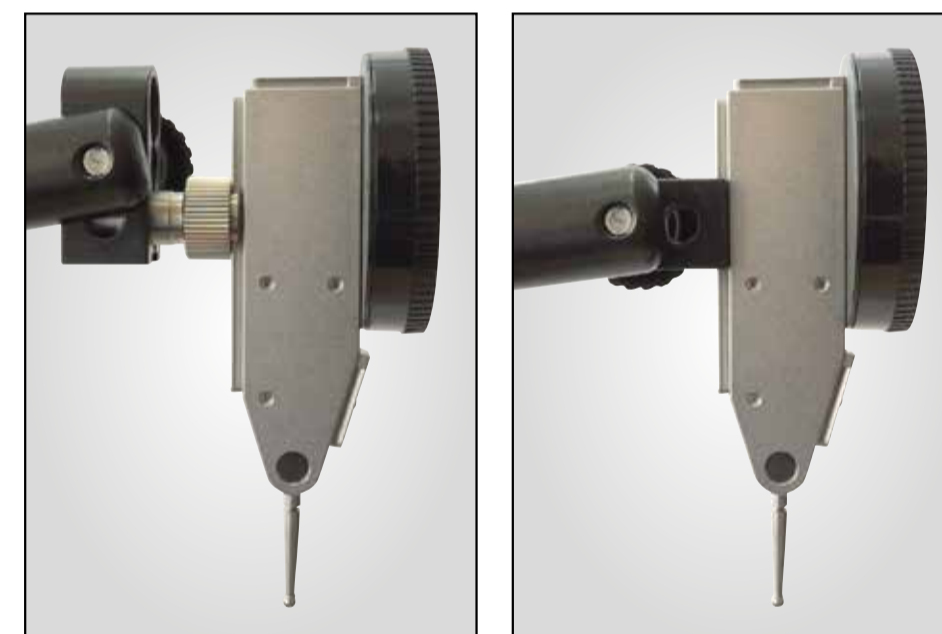
Geometriset tuotetiedot (GPS) - Dimensiomittauslaitteet: Mittakellot (viputyypiset) - Rakenne ja metrologisia ominaisuuksia.

Miten kiinnität vipumittakellon

On olemassa erilaisia tapoja kiinnittää mittakello paikalleen. Kiinnitystapa tulee huomioida minimoidaksesi mittausvirheet.

Mittakello magneettijalassa

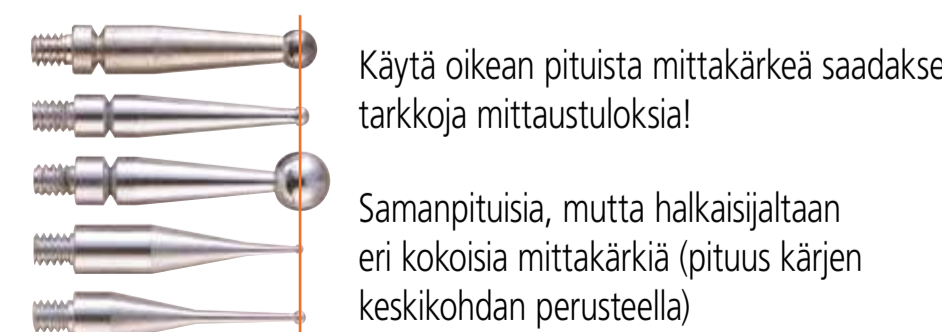

Käytä Ø = 4/6/8 mm vartta kiinnitykseen (EN ISO 9493:n mukaisesti)

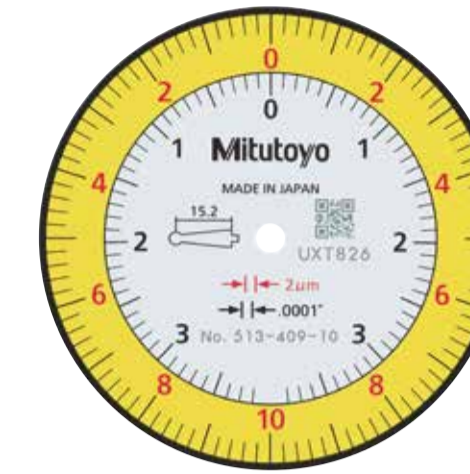
Lohenpyrstökiinnitys. Lohenpyrstökappaleen mittoja ei ole standardoitu ISO 9493:ssa.

Mittakärki ja mittakärjen pää

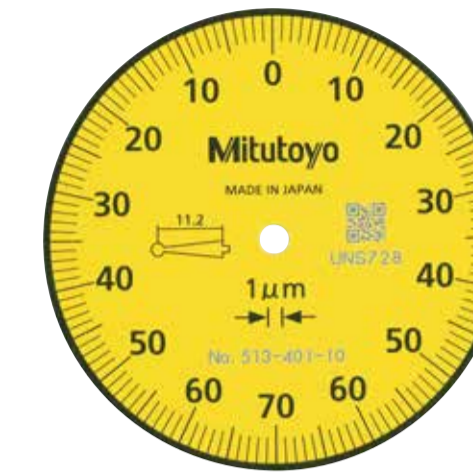
Mittakellon mittakärjet ovat vaihdettavissa. Niiden pituudella on suora vaikutus kellossa näytettävään mittauslukemaan (mittaussignaalisuhde). Siksi jokaiseen mittakelloon liitetään sopiva mittakärki. Virheelliset mittakärjen pituudet aiheuttavat mittausvirheitä.

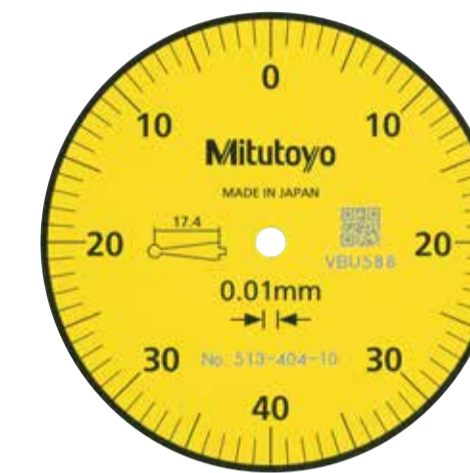
Erilaiset mittakellot

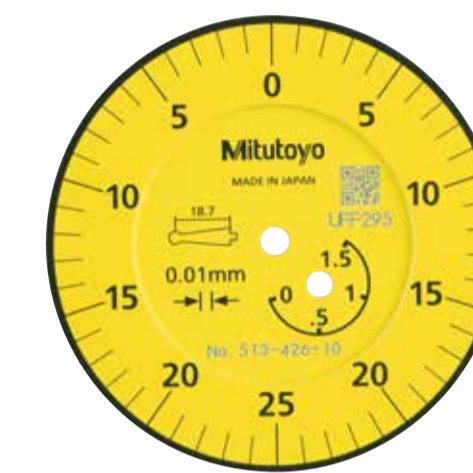
Metriinen/tuumamalli

1 µm mittakaava-asteikko

Vakiomalli

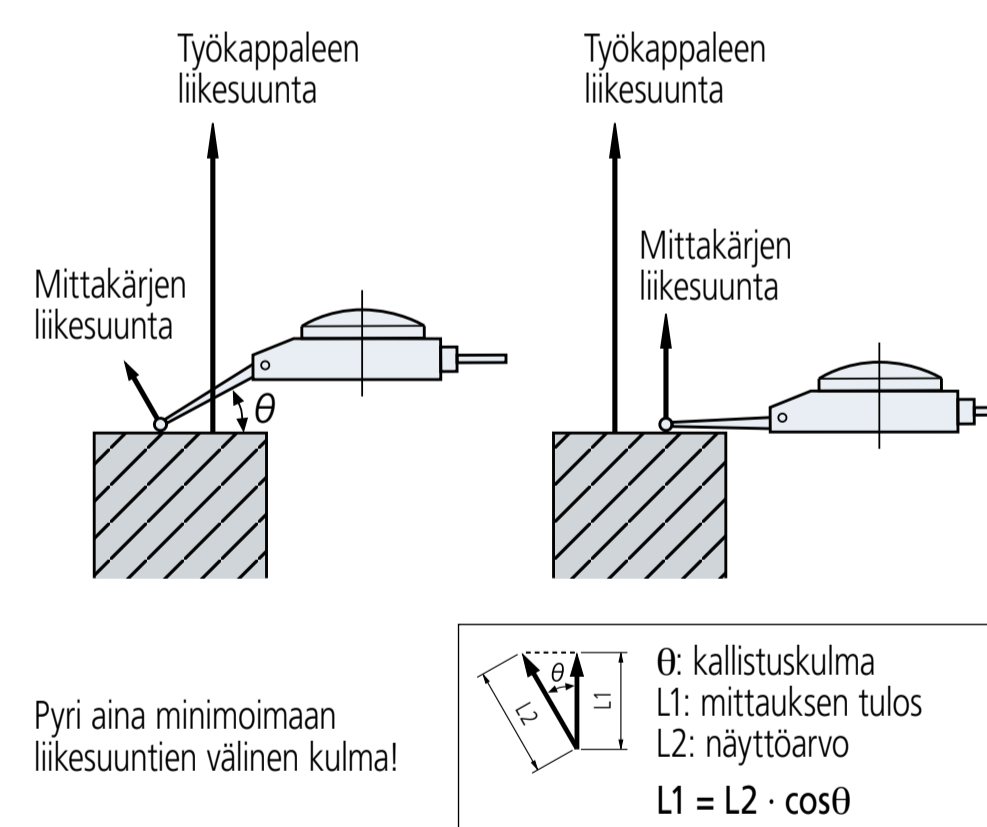

Monikerroskaskuri -malli

Vipumittakellot/kosinivirhe

Lukema ei edusta oikeaa arvoa, jos sen mittaussuunta on vinossa tarkoitetun mittaussuunnan suhteen (kosinivirhe). Todellinen mittaussuunta on kohtisuorassa kontaktipisteen ja mittakärjen nivelen läpi piirrettyyn viivaan. Oikean arvo voidaan laskea mittakellon lukemasta käyttämällä alla olevaa taulukkoa.

Mittauksen tulos = näyttämä · korjausarvo

Pyri aina minimoimaan liikesuuntien välinen kulma!

Nollasta eroavan kulman kompensoiminen

Kulma	Korjausarvo
10°	0,98
20°	0,94
30°	0,86
40°	0,76
50°	0,64
60°	0,50

Esimerkki
Jos asteikkotaulu näyttää arvoa 0,2 mm:
Kulmalle θ = 20°;
0,2 mm · 0,94 = 0,188 mm

Vakiomalli

Pitkäkärkinen malli

20° kallistettu näyttö -malli

Pystysuora malli

Rinnakkainen malli

Pienikehyksinen malli

Rubiinikärkinen mittakärki

Rubiini on ei-magneettinen materiaali ja se kestää erittäin hyvin kulutusta. Se suojaa työkappaletta naarmuilta ja parantaa mittauksen luotettavuutta.

Mittakärki rubiinikärjellä

Kalibrointi

Menetelmät arvioivat instrumentin suorituskykyä sen mittausalueella kumpaankin mittakärjen mittaussuuntaan. Näyttämävirheiden määrittämiseksi tehdään sopiva määrä mittauksia riippuen asteikon resoluutiosta ja mittausalueen suuruudesta.

